

COROTSÉÉTSE

Coróótsari íjcyáme éllevu Páávoro cáátúnuháámí

Duurúvaju

¹ Oo Páávoro Jetsocríjtodítyú ímiáájú pajtyéteju íjcyáné uwááboobe Píívyééberée ihdyu oke ityújkevééllédú íjcyáabe tééné wákomyéivu pícyoóbe.
² Aabe íñe íhyaami o cáátúnuháámí muhtsi ménahbe Timotéoma méwallóó ámuha elle Coróótsari meíjcyame Crijtoke meúraavyémé múuhá nahbému éllevu. Áameke óví Méécááni Píívyéébe ámúhakye píaabó iibúwajíí ámuha meíjcyaki.

Cahcújtso múnáá hallúvú piáábó Páávoro táumeíne

³ Paíjyuvaré Píívyéébe Jetsocríjtój Caaníkyé muhtsi météhdútsohíjcyá ámúhá hallúvú dííbyema muhtsi meíhjyúvácoóca. ⁴ Muuráhjáá múhtsikye úúballémé ímí Jetsocríjtoke ámuha mecáhcujtsónéllii tsaímiyé mewájyúcatsíhíjcyáné pámeemáyé Píívyéébeéjté íjcyámema. Áánéllii muhtsi météhdútsohíjcyá dííbyeke. ⁵ Ehdúvá ímí ámuha meícyahíjcyá iiñé imíjyaú meíjcyaiñé Píívyéébe mewáábyuta níjkyejívú méénune ámuha mewáájácúnema. Muuréváhjáá Jetsocríjtodítyú pajtyéteju íjcyáné uwááboju ámuha melléébótsihdyújuco teene ámuha meítsohíjcyáne.
⁶ Ááné uwááboju muurá tsúúca tsújaavé

pahúllevávú ííñújíri. Aane mítyame icyáhcújtsóne ímí úráávyehíjcyá éhnée ámuha tujkénú meíjcyadu. Muuráhjáa Píívyéébe mítyane meke wájyune ámuha mewáajácúne ímí mécáhcujtsóhi. ⁷ Téénevúu muurá Epáápara muhtsi wájyú menéébe ímichi ámúhakye úwaabóhi. Aabe ímí Críjtoke úráávyeebe múhtsikye píáabohíjcyá ámuha múhtsikye mepíáábóiyóne. ⁸ Aabée múúhakye úúballé ímí ámuha mewájyújcatsíñé.

⁹ Áánée muha mewáajácútsihdyu paíjyuváré ámúhá hallúvú píáábó Píívyéébeke métáúmeíhijcyá dibye ámúhakye ímíñeuvú iwáájácútso iihtsaméivu. ¹⁰ Áhdurée idyé muha métáúmeíhijcyá ámúhakye dibye iájcu dííbyé icyánéjcú ámuha meíjtsóíñé waajácvu ímí dííbyeke ámuha mewáajácúne muhdú dibye ímillédú meíjcyámedítýú ímiááneréjuco ibóhówaúcunúki. ¹¹ Ehdu nééné píáábó muha métáúmeíhijcyá ámúhá hallúvú Píívyéébeke dibye iihnáhoori ámúhakye tsípjajtsómé panévá imítyuháñé ámuha maáábúcuhíjcyaki. ¹² Aame dibye ámúhakye ímíbájchóné hallúvú ímíjyuri ámuha dííbyeke metéhdújtsoki. ¹³ Muuráhjáa dííbyere Píívyéébe meke ijchívyetsó Naavéné hójtsí pañétú éhne műu cùúvetsihyi íjcyadu meícyahíjcyámeke. Áánemáa meke pícyoobe mítyane iwájyuube Íllí avyéjuvúréjuco. ¹⁴ Dibyée muurá dsíjívénej tééveri mééma ímíbájchoobe méimítyuháñé méhdi iidáátsóvénema.

*Jetsocríjtó dsíjívénej tééveri ímí Píívyéébema
meíjcyane*

15 Muuráhjáa Píívyéébeke maájtyúmítuuibe Ílli Jetsocríjtoj tééveri méhdivu böhówaavé páné piivyéebéré íjcyaaábe. **16** Diibyéhjáa muurá Jetsocríjtoj tééveri ípívyéjtsoobe páneere mûhdúné tsíeméné ííñújíri íjcyánéhjíma íevéhóówari íjcyanéhjí maájtyumínee, maájtyúmítúnee, íjcyane. Téhduréhjáa ípívyéjtsoobe níjkyéjí múnáama naavémuke pámeere íavyéjutéma. Ehdúhjáa panéváré ípívyéjtsoobe Íllij tééveri ténéhjíri dibye íavyéjútsámeíki. **17** Aabéhjáa ihdyu Críjto íyahíjcyá tsúúcajátújuco iíjcyadúré iiñéubáréikyé íjcyátúné ihdéjuco. Áabe tájpí muurá íñe páneere mûhdúné tsíeméné íjcyane ijcyáhi. **18** Aabe muurá dííbyé cahcújtso múnaa meíjcyámé túkevéjtsoobe íñe méhníwau meke tükévétsohíjcyadú néébeeé. Muuráhjáa dsíjíveebe tsiiñe bohíi téhdure medsiíjivémé meböhíiñé tujkénuúbe. Áabekée Píívyéébe picyóó páné avyéjuubéré dibye iíjcyaki. **19** Ehdúu Píívyéébe imillé iböhówájtsámeíñé Críjtoj tééveri. **20** Muuráhjáa páwachékevu ítyujpacyó waagóoobe páneere íñe mûhdúné tsíeméné ííñújíri íjcyánema íevéhóówari íjcyanéhjí iímíbáávyeki, téhdure tsaímíyé míamúnaa Píívyéébema iíjcyaki. Aanée Píívyéébe ímí ijtsúcunúhi.

21 Muuráhjáa íhde ámuha Píívyéébeke mémúnáátsohíjcyá ímityúné ámuha meméénuhíjcyánélliíhye. Árómeke tsúúca ámúhakye iímíbájchómeke újcuube tsaímiyéjuco ámuha dííbyema meíjcyá Críjtóo míamúnáájpidívú iípívyéévéne dsíjívénej tééveri. **22** Ehdúu méénuube iiñé

imítyú máhallúrí íjcyájúcootúmé tsaímiyéjuco menéemeke iújcuki. ²³ Áánéllii ámúhakye o néé iínevú táhjátsámeítýúmé tsaímíyé ámuha meúráávye muhdú mepájtyetéíñé uwááboju tsúúca ámuha mewáájacúne. Ááné uwááboju muurá iñe úwááboobéré o péhijcyáné tsúúca iíñújíri pahúllevávú tsújaavéhi.

Cahcújtso múnáá piááboobe Páávoro

²⁴ Áánéllii ó imíjyúú ámúhakye o piáábóné wákimyéí o méénúneri o ícúbáhrámeíyoóbe. Ehdúu muurá Críjto mewájyuri ícúbáhrámeídyújuco o ícúbáhrámeíhijcyáne. ²⁵ Muuráhjáa Píívyéébe oke níwaavénéjuco iñe cahcújtso múnáake o piáábohíjcyáne. Aabe ámúhakye ó úwáábohíjcyá tene íjcyadújuco. ²⁶ Muuráhjáa tsúúcajátújuco dibye pítyájcámeíñé tsá múha wáájácuhíjcyatúne. Méihdé múnááuvújháa íjcyarómé tsá wáájácutú teéne. Áánevu iñe ícyocca tsúúca meke waajácútsoobe ihñéjté meíjcyámeke. ²⁷ Aane Críjto mééma íjcyáneri tsúúca méwaajácú tsaímíyé Píívyéébé avyéjuri meíjcyaiñe. Eene muurá wáájácúratúné íjcyanévú imílleebe téhdure ámúhakye iwáájácutsóné jodíomú ámuha meíjcyátúrómeke.

²⁸ Aane iñe muha méúwáábohíjcyá pámeekéré panévatúré tükévéjtsoméré ditye Críjtoj tééveri éhnííñevu iwáájácúne ímiááméré Píívyéébema iíjcyaki. ²⁹ Áánéllii muurá iñe ávyétá ihnáhó ó úwáábohíjcyá ícúbáhrámeíbyéré Críjto oke piáábóneri.

2

¹ Aane ó imíllé ámuha Raoditséá cóómi múnnaa tsijtye oke wáajácútúrómemá mewáájacúné ávyétá ihnáhó ámúhá hallúvú piáábó o táúmeihicyáné Píívyéébeke ímíñeúvú ámuha Críjtoke meúráávyeki. ² Aabe ó imíllé ámuha tsaímýé mewájyújcatsíñé ímíñeúvú mewáájacúné muhdúhjáa Píívyéébe mééma Críjtoj tééveri wáajácúratúné méénuhíjcyáne. ³ Dííbyedi ihdyu páneere ímiá tujkéveju ijcyáhi. ⁴ Ehdu íñé ámúhakye ó téibúwátsohíjcyá tsaate ámúhakye iállíñeri imújtátsótuki. ⁵ Muurá tsá ámúhama elle o ijcyáturóne. Árónáa ámúhama ó ijcyá táíjtsaméiyi. Áánéllii ó imíjyúú ímí ámuha Críjtoke mecáhcujtsómé tsaímýé meíjcyáneri.

⁶ Aame muhdúhjáa ámuha tujkénú dííbyeke mecáhcújtsóijyu meíjcyadu tsahdúré ímíñeúvú meíjcyá dííbyema. ⁷ Ahdícyane ímíñeúvú mecáhcújtsóóbedívú meíhvéjtsámeíñé paíjyuváré Píívyéébeke météhdútsohíjcyá muhdúhjáa ámúhakye o úwaabódu.

Críjtoke cáhcujtsómé tsíldhyuréjuco ijcyane

⁸ Téibúwá tsáma méíjcyaco tsaate iíjtsaméityúré iújcúné uwáábori ámúhakye imújtátsótuki. Muurá míamúnáá iíjtsaméityúré tsááne méénuhíjcyáme. Tsá Críjtodítýú tsááné iíjtsaméiyi ditye úwáábohíjcyatúne.

⁹ Muurá muhdú Píívyéébe ijcyane méwaajácú Críjto míamúnáájpidívú ípívyéévéébej tééveri. ¹⁰ Aabe muurá pámeere níjkyéjí múnnaa

naavémuu, íjcyámé éhniíñevu íhtsútuúbe. Áánéllii dííbyema meíjcyámema téhdure íjcyaabé Píívyéébeé. ¹¹ Aabe tsúúca ámúhakye ijchívyetsó ímityúnetu Críjto ámúhamá íjcyánélliíhye. Tsá idyé mekíhdyahírótssámeíñeri meímibáávyetúne. Muurá ihdu Críjtoj tééveriyé meke ímibájchoóbe. ¹² Muuráhjáa metsójtsótsámeíñeri ménáavénú dsííjivéebéké ditye cúúune. Ááneríi méúújetsó íhdée múhdurá meícyahíjcyáné tsúúca meíhvejtsóne. Aame ícyooca tsíhdyuréjuco mee Píívyéébée iihhnáhoori bóhíítsóóbeke mecáhcújtsónema. ¹³ Muuráhjáa éíjyu ámuha éhne múu dsííjivemédú meícyahíjcyá ámuha ímityúné meícyahíjcyáné meíhvéjtsótúnelliíhye. Áronáa ícyooca tsúúca Píívyéébe ámúhakye ímíjpyetétsó téénetu Críjtoj tééveri ámúhadi iídáátsóvénema. ¹⁴ Muuráhjáa dííbyé taúhbaju néhdu meíjcyátúné déjúcotu méhdi ícúbáhráíyoóbe. Áronáacáa mééma ímibájchoobe Ílli Críjtoke ditye páwachékevu wátyétyéhcuube dsííjivénej tééveri. Ehdúu mééma ímibájchoobe mewágóóvénéyónetu meke ipájyetétsoki. ¹⁵ Muuráhjáa páwachékevu ditye wátyétyéhcuube Críjto iidsííjivéneri tsúúca tahjá Naavéneke ihyájkínumájuco. Áánetu méwaajácú tsúúca ditye táhjátsámeíñe.

Níjkyéjíéneri metsúúrámeíñe

¹⁶ Ahdícyane méííicúvedí tsaate ámuha memáchohíjcyánéhjitu íhjyúváneri. Áhdure méííicúvedí eene béebe nuhba ijchívyécooca ditye

wáñehjívatéhíjcyáneri ámuha meíicúvétúneri ditye ámúhadi íhjyúvahíjcyáneri. Áhdure méíicúvedí kékcoojí Píívyéébeke idyúúrúvahíjcyáneri ditye íhjyúvahíjcyáneri. ¹⁷ Éhduhjíikyée muurá meméénúneri Píívyéébeke méúráávyeħíjcyáhi. Ááneríhjyáa ménaavénuhíjcyá Críjtoke dibye méhdivu böhówáávétúné hajchóta. Árónáa ícyooca tsáhájuco tehdu meméénújúcootú tsúúca dibye mééma íjcyánélliíhye. ¹⁸ Ahdícyane tsáma máállítsámeídí eene níjkyéjí múnáakévá ámuha medúúrúvátuhajchíí ámuha mewágóóóveíñé tsaate ímiááneúvúdú úwáábohíjcyámedívu. Muurá iwáájácutúnéré bañuháñé méénuhíjcyámé naavéváa diityédívú böhówáávéné pañe iájtyumíne. Ehdu imyéénúne pánehjídú íyahíjcyámé idáátsóméhjíívu. Árónáa mítyákímyeíhíjcyámé iiye iíjtsámeíñé imyéénúneri. ¹⁹ Ááne diibyéjuco Críjto ítyúkevéjtsoobe íjcyáiyóóbedi tsá ditye iícúvehíjcyatúne. Muurá díibye tájpíyé méijcyá díibyeéjté meícyame. Aame méúráávyeħíjcyá Píívyéébeke muhdú dibye ímillédú díibye piááboríye.

²⁰ Muuráhjáa mewájyuri dibye dsíjivéné ámuha mecáhcújtsóneri tsúúca métahjá míamúnáá iítsaméí álliúré íjcyane. Aame ámuha ténejcu mewáájacújúcоótúnéllii méijcyá ténejcútú éhne múu dsíjivemédu. Árónáa Ɂíveekí Píívyéébeke wáájácutúmē íjcyadu ámuha iíjenévú métáhjátsámeíhíjcyáhi? ²¹ Ɂíveekí majchóháñetu ámuha mébóícyúcatsíhíjcyáhi? Óvíjyacóóné ehdu

ámuha meíllívyéébócatsíhijcyáne. 22 Muurá ténéhjitu ámuha mebóícyúcatsíhijcyaróné ijcyá memajchoki. Muurá miámúnáá íjtsaméityúré tsááne ámúhakye úwáábohíjcyáme. 23 Aane pánehjídú meke báñuhíjcyá ímiááné ímí Píívyéébeke ditye úráávyéuvúdu. Muurá itsúcunúhíjcyámé iičubáhrámeíñne idáátsóméhjíuvú iíjcyáneri tehdújuco Píívyéébeke iávyéjútsohíjcyáne. Árónáá tsá diityéké tene píáábotú ditye iímibáávyeki.

3

1 Ahdícyane Críjtóo dsíjíveebe tsiiñe bóhíinej tééveri ímityúmé ámuha meícyahíjcyánetu tsúúca meíjchivyémé métsúúraméí níjkyéjiene ijcyáneri dííbyeke ámuha meíícuvémé dííbyema Cáání úniúvú maávyéjuutéki. 2 Áánellii tééneriyé métsúúraméi. Óvíjyacóóné iíñníjene. 3 Tsúúca muurá ámuha Críjtoke mecáhcujtsómé Píívyéébeéjtéréjuco meíjcyame ténejcúrí meíícuvéjúcóótúnellii ámuha ténejcútú meíjcyá dsíjívemédu. 4 Aabe muurá tsiiñe tsáácooca dííbyema tsaímíyé méíjcyáá iávyéjuri.

Tsihdyúréjuco meíjcyane

5 Ahdícyane illuréjuco méihvéjtsó páneere ímityúné ámuha meméénuhíjcyáne. Óvíjyacóóné ihdícyáméhjíma ámuha medómáócatsíhijcyáne. Áhdure tsíñehjí ámúhakye tútavájtsóíyóneri ámuha meúmúúpívhéhíjcyanéhjí illuréjuco méihvéjtso. Áhdure mítyane ámuha meéhnéváíyóneri meítsámeíhijcyáné méihvéjtso. Muurá níjcyotájteke medúúruváné ímityúné ijcyáné tujkévéenéré

teéne. ⁶ Ehdu nénehjí lléébotúmé méénuhíjcyámedi ihnáhooíñé Píívyéébe ícúbahráne. ⁷ Tehdúu muurá nénehjí téhdure ámuha méméénuhíjcyáhi. ⁸ Árone illuréjuco méihvédtsó ámuha mecaáyóbahíjcyáne, ímityúné ámuha medáriiivécatsíhíjcyáne, néhní ámuha menéáyócatsíhíjcyáne, núcójpítsó nénehjí ámuha meíhjyúvahíjcyáne. Énehjí panéváré illuréjuco méihvédtsó. ⁹ Ténéhjitu tsúúca ámuha tsíñejcúriyéjuco meíjcyame tsáhájuco múu álliúúnújcatsítyúne. ¹⁰ Métsúúraméí éhniíñevu ámuha meímíjpyetéíyóneri ímíñeúvú ámuha Píívyéébeke mewáájácu dííbyedu ímiáámeréjuco ámuha meíjcyaki. Muurá ímiááné tsúúca ámuha tsíhdyuréjuco. ¹¹ Tsá dííbyeéjté meíjcyatú jodíómú meíjcyánélliíhye. Muurá ihdyu paméváré dííbyeéjté ijcyá jodíómú íjcyáturómé kíhdyahírótámeítyuróme, tsííñé iñújíine múnaa íjcyaróme, iñéubárá wáájácúturóme, tsaaté únú múnaa íjcyaróme, tsaatéúbámáyé wákímyeítyuróme. Muurá pámeere Críjtoke mecaáhcujtsómé tsahdúré dííbyeéjté meíjcyáhi.

¹² Muuráhjáa Píívyéébere ámúhakye ujcú mítyane ámúhakye iwájyúnéllii dííbyeéjté ámuha meíjcyaki. Aame múu ímiánejcúvú iñjtsaméí icyápáyóóvéne wajyújcatsíhi, piáábójcatsíhi, iñdáátsóméhjíúvú ijcyáhi, ímiááméré pamévamáyé ijcyáhi, ámuha meícúbáhrámeíyonéhjí aabúcúhi. ¹³ Áane múu tsáijyu mühdurá ámúhamá pájtyéronéhjí ímibáchójcatsí iñdaatsólléjcatsíñé Críjtóo méhdi iñdáátsóvéne meke ímibajchódu. ¹⁴ Áhdure múu

éhnííñevu wajyújcatsí tsaímiyé ámuha meíjcyá
íinevú táhjátsámeítyúme. **15** Áameke ihdyu óvíi
ámúhakye Píívyééberéjuco túkévejtsóne. Muurá
ímíllleebe Críjtoj tééveri ámúhakye ipiaabóné ími
tsame meíjcyaki.

16 Ááné hallúvú múu dííbyeke ityéhdújtsóne
ímíjyuuri duurúvahíjcyá ámúhá íbuúúnetu
íjchívyéne májtsiyi. Aame ihdyu wajácúnejcútsi
meíjcyáne méuwáábohíjcyá Críjtó uwááboju ámúhá
pañe íjcyane tsápítsójcatsímyére. **17** Panéváré
múu iiná imyéénunee, iihjyuvánee, íjcyane
méénuhíjcyá muhdú ímiááné Ávyéjuube Jetsooéjté
meíjcyame meméénúiyódú tééné hallúvú Méécááni
Píívyéébeke dííbyej tééveri téhdújtsomére.

Muhdú cahcújtso múnaa íjcyane

18 Ámuúha walléémuj, tsúúca Ávyéjuube Críjtó
uráávyé múnaa ámuha meíjcyame múu avyéjuullé
ámúhá tajímuke. **19** Áhdure idyé ámuha wajpíimú
múu wajyú ámúhá taabámuke. Tsá múu ímityúné
dáriívéjcatsítýune.

20 Áhdure tsiime mécahcújtsó ámúháj caanímuke.
Ehdu muurá ámuha meíjcyane Píívyéébe imílléhi.
21 Áhdure ámuha cáánimu tsá múu ámúháj tsíímeke
úmécójtsotú ditye ityútáváávétuki.

22 Téhdure idyé tsáné avyéjújtémá wákímyeímyé
múu cáhcujsó diityéke. Tsá múu ditye iíítérokíyé
tsaímiyé wákímyeítyúne. Múu Píívyéébeke
iávyejúulléne tsaímiyé wákímyeíhi. **23** Áhdure
panéváré iiná ámúhá wákímyeí íjcyane múu
meenú ímíñeuvú óvéheetúmé dííbyeke ámuha

meiičuvénéjuco. ²⁴ Muurá tsúúca ámuha méwaajácú Máavyéjuube Jetsocríjtoke meiičuvéne áhdó dibye meke újcuíñé íavyéjuvu tsaímiyéjuco dííbyema meíjcyaki. ²⁵ Áanetu ímityúné íjcyámeke téhdure ájcúiibye tééne áhdovu. Muurá Píívyéébe meke páameekéré tsahdúré wájyúroobe áhdoó muhdú meícyahíjcyádújuco.

4

¹ Aabe níjkyéjiri íjcyáabe Máavyéjuube meke iitéhíjcyá muhdú meíjcyane. Áánéllii műu ávyéjujte íjcyame ímíñeúvú íwákimyéi múnáake picyóó ícúbáhratúme.

² Ahdícyane műu téiihbúwá iíjcyáne paíjyuváré Píívyéébeke piáábó táumeíhíjcyá óochévetúmé panévá hallúvú téhdújtsomére. ³ Téhdure műúhá hallúvú métáuméí dibye műúhakye piáábónej péevé műúhakye műha iiná néétume éhnííñevu míamúnáake muha meúwáábo Críjtóo mééma pajtyéteju méénune. Teene o úwáábohíjcyáné hallútú muurá íne ícyooca oo cívéhóójari. ⁴ Áánéllii ámúhakye o néé táhallúvú piáábó ámuha Píívyéébeke metáúmeí dibye oke ipiáábo míamúnáake téénevü o wájácútsoki.

⁵ Téhdure ámúhakye o néé panévatúré ímíááméré ámuha meíjcyáne cahcújtso műnaa íjcyátúmeke tééjuvu mewáájácútsoki. ⁶ Aame ihdyu műu ímíñeúvú ihjyúvahíjcyá tsaate ámúhakye díllócooca tsaímiyé diityéké ámuha meúúbálleki.

Páávoro pítyajcóné

7 Ahdícyane óvíi ménahbe Tííkico ámúhakye táuubállé meenú dííbyema muhtsi Ávyéjuube Jetsocríjtó wákimyéí meméénuhíjcyáabe. Diibye muurá oke tsaímiyé tééné wákimyéityu piáábohíjcyáhi. **8** Áabeke ámúha éllevu ó wallóo ámúhakye tsápítsoobéré iúúballe muhdú íílle muha meíjcyane. **9** Áábema téhdure tsaapi ménahbe ímiáábé íjcyabé Onéétsimo péé ámúhadítyúu tsáábeé. Aamútsí óvíi ámúhakye úúballé páneere muhdú íílle íjcyane.

10 Áanetu íñe dííbyema muhtsi cùvéhóójari meíjcyabé Arijtáácó ámúhakye dúúruváné ámúhakye ó úúballéhi. Áhdure Benabéé nahbe Máácó uubállé ámuha wájácú menéébe ámúhakye duuruváhi. Aabe ámúhakye áahívetéhajchíí ímíñeúvú méwaatsúcoco. **11** Téhdure idyé Jetsóó dííbyere 'Jójtoó' némeííbyé ámúhakye duuruváhi. Éhdume tamúnaa jodíómudítyú cahcújtso múnaa íjcyame oke piáábohíjcyá Píívyéébé avyéjú wákimyéí o méenúnetu. Aame oke mítyane tsápítsohíjcyáhi. **12** Téhdure ámúhadítyúu tsáábe Epáápara Críjtó wákimyéí méénuhíjcyabé ámúhakye duuruváhi. Téhdure ámúhá halluvú mítyane piáábó Píívyéébéké tátuméíhíjcyabé ámuha tsaímiyé dííbyeké meúráávyé muhdú dibye ímillédu. **13** Aane ímiááné ó waajácú ámúhá halluvú mítyane piáábó dibye tátuméíhíjcyáne. Téhdure Raoditséá cóómiyi íjcyámema Hierááporíí íjcyámé halluvú tátuméíhíjcyabé. **14** Téhdure wájyú menéébe taabóbé Róócáma Déémámutsi ámúhakye duuruváhi.

15 Áhdure táicyánéjcutu Raoditséari íjcyame ménahbémuke o dúúruváné méuubálle. Áhdure Níhpáke pámeere dííbye jávú dóbéévehíjcyáné cahcújtso múnáama o dúúruváné méuubálle.

16 Aane íhyaamí ámúha éllevu o wálloháámí ámuha meéévéné boone méwáollooco diitye Raoditséari íjcyáné cahcújtso múnáá éllevu téhdure ditye iééveki. Áhdure téhullétú ámúha éllevu ditye wálloháámí ímíñeúvú méééveco. **17** Áánetu Akíípoke mene dibye ímíñeúvú iníjkéva Píívyéébée dííbyeke pícyóóné wákimyéi.

18 Ehdu íñe ámúhakye pámeekéré o dúúruváné ó caatúnú páñetu oóre. Áábeke ihdyu oke máábájíívedí íñe cúvéhóójari o íjcyáábeke. Ahdícyane óvíí Píívyéébe ámúhakye píaabóhi. Ayu tehdújuco.

**Píívyéébé ihjyu: jetsocríjyodítú cáátúnuháámi
New Testament in Bora (PÉ:boa:Bora)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48